उप अधीक्षक भूमी अभिलेख (गट-ब) संवर्गातील अधिकाऱ्यांचे बदल्यांचे अधिकार प्रत्यायोजित करण्याबाबत...

# महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग

शासन आदेश क्रमांक: आस्था-२०१४/प्र.क्र.२७७/ई-६,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक : २८ जून, २०१६

## वाचा:-

- 9. शासन निर्णय महसूल व वन विभाग क्र.आस्थापना-१०९३/प्र.क्र.१९/ल-१ दिनांक १८/०८/१९९४
- २. महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांचे बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणा-या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५
- ३. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक:एसआरव्ही-२००८/ ५३७/ प्र.क्र.१०२/०८/१२, दि.१३/०६/२००८.
- ४. शासन आदेश, महसूल व वन विभाग क्र. ईएसटी.-२०१०/प्र.क्र.१५३/ई-६ दिनांक २४/५/२०१०
- ५. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक:एसआरव्ही-२०१४/प्र.क्र.२६/१२, दि.३१/०१/२०१४.
- ६. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक:एसआरव्ही-२०१४/प्र.क्र.२६/१२, दि.२०/०५/२०१४
- ७. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक:एसआरव्ही-२०१४/व्हीआयपी २८४/ प्र.क्र. ३६२/१२, दि.२६/११/२०१४.
- ८. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक : एसआरव्ही २०१४/प्र.क्र.२६/कार्या.१२ दिनांक : १९/०१/२०१५
- ९. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक:एसआरव्ही-२०१४/मुस-३४/ प्र.क्र.३७९/१२, दि.११/०२/२०१५
- १०. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक:एसआरव्ही-२०१४/मुस-३४/ प्र.क्र.३७९/१२, दि.२९/०५/२०१५.
- ११. शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र.आस्था-१०१४/प्र.क्र.६६/ई-६दिनांक २२/०७/२०१५
- १२. शासन सामान्य प्रशासन विभाग अधिसूचना, क्र.एसआरव्ही-२०१५/प्र.क्र.१५६/कार्या.१२, दिनांक २८/०४/२०१५ अन्वये अधिसूचित महाराष्ट्र शासकीय गट-अ व (गट-ब)(राजपत्रित व अराजपत्रित) पदांवर सरळसेवेने व पदोन्नतीने नियुक्तीसाठी महसूली विभाग वाटप नियम, २०१५
- 93. शासन सामान्य प्रशासन विभाग अधिसूचना समक्रमांक दि.१६.७.२०१५) अन्वये अधिसूचित महाराष्ट्र शासकीय गट-अ व (गट-ब)(राजपत्रित व अराजपत्रित) पदांवर सरळसेवेने व पदोन्नतीने नियुक्तीसाठी महसूली विभाग वाटप (सुधारणा) नियम २०१५
- १४. शासन निर्णय महसूल व वन विभाग क्र.आस्था-२०१५/१०५५/प्र.क्र.१९८/ई-६ दिनांक ०६/०१/२०१६

### प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ अन्वये शासकीय अधिकारी/कर्मचा-यांच्या बदल्यांबाबत तरतुदी करण्यात आल्या आहेत. या अधिनियमातील कलम ६ मध्ये गट-अ ते गट-ड मधील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या बदल्या करण्यासाठी सक्षम प्राधिकारी दर्शविण्यात आले आहेत. सदर कलमातील पहिल्या परंतुकानुसार, उक्त कलमामधील तक्त्यातील नोंद (ख) मधील अधिकाऱ्यांच्या बाबतीत, विभागीय किंवा जिल्हास्तरावर काम करीत असलेला विभाग प्रमुख, अशा अधिकाऱ्यांची विभागांतर्गत बदली करण्यास सक्षम असेल आणि जिल्हा प्रमुख जिल्ह्यातंर्गत बदली करण्यास सक्षम असेल, अशी तरतूद आहे.

तसेच कलम ६ मधील दुसऱ्या परंतुकानुसार कलम ६ खालील तक्त्यात विनिर्दिष्ट केलेल्या, बदली करणाऱ्या सक्षम प्राधिकाऱ्याला सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाद्वारे या कलमाखालील त्याचे अधिकार त्याच्या कोणत्याही दुय्यम प्राधिकाऱ्याकडे सोपविता येतात.

महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ च्या कलम ४ (४) व ४ (५) च्या तरतुदींनुसार अपवादात्मक प्रकरणी एप्रिल/मे महिन्या व्यतिरिक्त इतरवेळी किंवा विहित पदावधी पूर्ण नसलेल्या प्रकरणी विशेष कारणास्तव बदली करण्यासंबंधीचे प्रस्ताव कलम ६ अनुसार बदलीसाठी निश्चित केलेल्या सक्षम प्राधिकाऱ्यांच्या लगत वरिष्ठ प्राधिकाऱ्यांना मान्यतेसाठी सादर करावयाचे असतात.

सदर अधिनियमातील कलम ४ आणि ६ मधील पहिल्या व दुसऱ्या परंतुकामधील तरतुदी एकत्रित विचारात घेऊन प्रशासकीय सुलभतेच्या दृष्टीने उप अधीक्षक भूमी अभिलेख (गट-ब) संवर्गातील अधिकाऱ्यांच्या नियतकालिक बदल्यांचे अधिकार संदर्भीय क्र.४ वरील शासन आदेशान्वये जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पूणे यांना सोपविण्यात आले होते.

जिल्हयात कार्यरत तालुका निरिक्षक, भूमि अभिलेख (आताचे नाव उप अधीक्षक भूमि अभिलेख) व अधीक्षक भूमी अभिलेख(आताचे नाव जिल्हा अधीक्षक भूमि अभिलेख) यांच्या कामावर थेट नियंत्रण राखणे शक्य व्हावे म्हणून जिल्हाधिकारी यांना संदर्भीय क्र. १ वरील शासन निर्णयान्वये "पदसिध्द उप संचालक भूमि अभिलेख" म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. त्याअनुषंगाने उप अधीक्षक भूमी अभिलेख (गट-ब) संवर्गातील अधिकाऱ्यांच्या जिल्हयातंर्गत नियतकालिक बदल्यांचे अधिकार संबधित जिल्हाधिकारी यांना तसेच उप अधीक्षक भूमी अभिलेख (गट-ब)संवर्गातील अधिकाऱ्यांच्या अनियतकालिक बदल्या किंवा जिल्हयाबाहेर बदल्या करण्यासाठी जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख, (म.रा.), पुणे सक्षम प्राधिकारी म्हणून प्राधिकृत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. शासन ह्या प्रयोजनार्थ पुढीलप्रमाणे आदेश देत आहे:-

## शासन आदेश:-

(गट-ब) संवर्गातील अधिकाऱ्यांच्या नियतकालिक व अनियतकालिक बदल्यांसाठी महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ मधील कलम ४ (४) व ४ (५) सह कलम ६ च्या तरतूदीप्रमाणे पुढील तक्त्यातील स्तंभ क्र. (४) मध्ये दर्शविण्यात आलेले सक्षम प्राधिकारी यांच्याकडे निहित असलेले अधिकार स्तंभ (५) मध्ये नमूद केल्यानुसार संबंधित जिल्हाधिकारी किंवा यथास्थिती जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख, (म.रा.), पुणे यांना कलम ६ च्या दुसऱ्या परंतुकान्वये प्रत्यायोजित करण्यात येत आहेत:-

अ.	शासकीय	बदलीचे स्वरुप	बदली	अधिकाराच्या प्रत्यायोजनानंतर
क्र.	कर्मचाऱ्यांचा गट		अधिनियमातील	बदली करण्यास सक्षम असलेले
			४(४), ४(५) सह	प्राधिकारी
			कलम ६ अनुसार	
			बदली	
			करण्यासाठी सक्षम	
			प्राधिकारी	
٩	२	3	8	Ч
٩.	उप अधीक्षक भूमी	(अ) एप्रिल/मे	विभागाच्या	(अ) एप्रिल/मे महिन्यात
	अभिलेख राज्यसेवा	महिन्यात	सचिवांशी विचार	<b>जिल्हांतर्गत</b> बदली असल्यास
	(गट-ब)	जिल्हांतर्गत	विनिमय करुन	आणि एका पदावर ३ वर्षे पूर्ण
		नियतकालिक	प्रभारी मंत्री	झाली असल्यास -
		बदली		संबधित जिल्हाधिकारी.
		(ब) एप्रिल/मे	विभागाच्या	(ब) एप्रिल/मे महिन्यात
		महिन्यात	सचिवांशी विचार	<b>जिल्हयाबाहेरील</b> बदली असल्यास
		नियतकालिक	विनिमय करुन	आणि एका पदावर ३ वर्षे पूर्ण
		जिल्हयाबाहेरील	प्रभारी मंत्री	झाली असल्यास <b>- जमाबंदी</b>
		बदली		आयुक्त आणि संचालक भूमी
				अभिलेख, (म.रा.), पुणे
٧.	उप अधीक्षक भूमी	एप्रिल/मे व्यतिरिक्त	मा. मुख्यमंत्री	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
	अभिलेख राज्यसेवा	इतर वेळी		भूमी अभिलेख, (म.रा.), पुणे
	(गट-ब)	करावयाची		
		अनियतकालिक		
		बदली		
		किंवा -		
		३ वर्षाचा कालावधी		
		पूर्ण झालेला		
		नसताना विशेष		
		कारणास्तव		
		करावयाची बदली		

- ॥) वरील प्रत्यायोजित अधिकारानुसार बदल्यांविषयी कार्यवाही करताना पुढीलप्रमाणे कार्यपद्धती अवलंबिण्यात यावी:-
  - अ) एप्रिल/ मे महिन्यातील सर्वसाधारण बदल्यांविषयी अवलंबावयाची कार्यपध्दती :
    - i) उपरोक्त प्रत्यायोजित करण्यात आलेल्या अधिकारात बदल्यांविषयी निर्णय घेण्यासाठी संबधित जिल्हाधिकारी यांना शिफारस करण्यासाठी जिल्हास्तरावर पुढीलप्रमाणे नागरी सेवा मंडळ गठीत करण्यात यावे:-

09	अतिरिक्त जिल्हाधिकारी	अध्यक्ष
०२	निवासी उप जिल्हाधिकारी	सदस्य
03	जिल्हा अधीक्षक भूमी अभिलेख	सदस्य सचिव

- ii) जिल्ह्यात कार्यरत उप अधीक्षक भूमी अभिलेख संवर्गातील नियतकालिक बदलीस पात्र अधिकारी तसेच बदली विषयी विनंती अर्ज प्राप्त झालेल्या किंवा विशेष प्रशासकीय कारणास्तव बदली आवश्यक असलेल्या उप अधीक्षक भूमी अभिलेख संवर्गातील अधिका-यांची यादी दरवर्षी जानेवारी मध्ये संबधित जिल्हा अधीक्षक भूमी अभिलेख कार्यालयाकडून तयार करण्यात यावी. तसेच जिल्ह्यातील उप अधीक्षक भूमी अभिलेख संवर्गातील रिक्त पदे आणि संभाव्य रिक्त पदे याबाबतचीही यादी तयार करण्यात यावी.
- iii) उपरोक्त संकलित माहितीच्या आधारे उप अधीक्षक भूमी अभिलेख संवर्गातील अधिका-यांचे बदली प्रस्ताव दरवर्षी १५ एप्रिल पूर्वी उपरोक्त प्रमाणे गठीत नागरी सेवा मंडळासमोर आणून जिल्ह्यातंर्गत व जिल्हा बाहेरील बदली संदर्भात नागरी सेवा मंडळाच्या शिफारशी संबधित जिल्हाधिका-यांनी प्राप्त करुन घ्यावात.

सदर नागरी सेवा मंडळाने बदली संदर्भात शिफारशी करताना शासनाच्या सर्व प्रचलित निर्देशांचे काटेकोरपणे पालन करावे. तसेच, विहित कालावधी पूर्ण न झालेल्या अधिका-यांच्या संदर्भात संबंधित अधिकाऱ्यांची जिल्हातंर्गत किंवा जिल्हा बाहेरील बदली ज्या कारणास्तव प्रस्तावित करण्यात आली असेल ती कारणे इतिवृत्त/ विवरणपत्रात स्पष्टपणे नोंदविण्यात यावीत.

- iv) ज्या अधिकाऱ्यांची जिल्हयाबाहेर नियतकालिक किंवा अनियतकालिक बदली करण्याची शिफारस उक्त नागरी सेवा मंडळाने केली असेल त्यांचे बदली प्रस्ताव तसेच नागरी सेवा मंडळाच्या सभेचे इतिवृत्त आणि जिल्ह्यातील उप अधीक्षक भूमी अभिलेख संवर्गातील रिक्त पदे यांची यादी जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे यांच्याकडे संबधित जिल्हाधिकारी यांनी प्रत्येक वर्षी ३० एप्रिल, च्या आत सादर करावी.
- v) वरीलप्रमाणे सर्व जिल्हयांकडून प्राप्त झालेल्या बदलीच्या प्रस्तावांचा विचार करून जिल्हाबाहेर बदली प्रस्तावित असलेल्या तसेच ३ वर्षाचा पदावधी पूर्ण न झालेल्या उप अधीक्षक भूमि अभिलेख संवर्गातील अधिका-यांच्या बदली प्रस्तावातील अधिका-यांच्या बदली संदर्भात जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे यांनी दरवर्षी जास्तीत जास्त १५ मे पर्यंत उचित निर्णय घेऊन जिल्ह्याबाहेर बदली प्रस्तावित असलेल्या अधिकाऱ्यांच्या संदर्भात बदली आदेश निर्गमित करावेत. तसेच जिल्ह्यांतर्गत अनियतकालिक बदल्यांच्या संदर्भात त्यांची लेखी मान्यता संबंधित जिल्हाधिका-यांना कळवावी. अशा वेळी जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे मार्फत ज्या उप अधीक्षक भूमि अभिलेख (गट-ब) संवर्गातील अधिका-यांची केवळ संबंधित जिल्ह्यामध्ये बदलीने पदस्थापना दर्शविण्यात आली असेल अशा अधिका-यांला विवक्षित पदावर पदस्थापना देण्याचे अधिकार संबंधित जिल्हाधिकारी यांना राहतील.
- vi) जिल्हाधिकारी स्तरावरील उक्त नागरी सेवा मंडळाने उप अधीक्षक भूमी अभिलेख संवर्गातील अधिकाऱ्यांच्या नियतकालिक जिल्हांर्तगत बदल्यांच्या संदर्भात केलेल्या शिफारशींच्या अनुषंगाने दिनांक १५ मे पर्यंत जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख, (म.रा.) पुणे यांच्याकडून काही सुचना वजा निर्देश प्राप्त झाल्यास ते विचारात घेऊन, तसेच जिल्हातंर्गत अनियतकालिक बदल्यांच्या संदर्भात जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे यांच्याकडून प्राप्त मान्यतेस

अनुसरुन आणि अन्य जिल्ह्यांतून जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे कडून आपल्या जिल्ह्यात पदस्थापना दर्शविण्यात आलेल्या अधिका-यांचा विचार करुन संबंधीत जिल्हाधिकारी यांनी उक्त नागरी सेवा मंडळाने शिफारस केलेल्या प्रस्तावात त्यानुसार आवश्यक त्या सुधारणा करुन, संबंधीत अधिकाऱ्यांचे बदलींचे आदेश निर्गमीत करावेत. दिनांक १५ मे पर्यंत जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे यांनी उप अधीक्षक भूमी अभिलेख (गट-ब) संवर्गातील अधिकाऱ्यांच्या जिल्हातंर्गत नियतकालिक बदल्यांविषयी नागरी सेवा मंडळाच्या शिफारशी संदर्भात कोणताही बदल संबंधीत जिल्हाधिकाऱ्यास सुचित न केल्यास संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांना नियतकालिक जिल्हातंर्गत बदल्यांचे आदेश निर्गमीत करण्याची मुभा राहील.

vii) वरील कार्यपध्दतीस अनुसरुन उप अधीक्षक भूमी अभिलेख (गट-ब) संवर्गातील अधिकाऱ्यांच्या सर्वसाधारण बदल्यांविषयी आदेश काढण्याची प्रक्रिया दरवर्षी दि.३१ मे, पूर्वी पूर्ण होईल याची दक्षता जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे व संबंधीत जिल्हाधिकारी यांनी घ्यावी.

# ब) सर्वसाधारण बदल्याव्यतिरिक्त इतर वेळी करावयाच्या बदल्यांविषयी अवलंबावयाची कार्यपध्दती:-

- i) एप्रिल/ में महिन्यातील सर्वसाधारण बदल्यांव्यतिरिक्त इतर वेळी उप अधीक्षक भूमी अभिलेख (गट-ब) संवर्गातील ज्या अधिकाऱ्यांची बदली करावयाची असेल अशा अधिका-यांच्या बाबतीत संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांनी बदलीच्या कारणांविषयी आपल्या सुस्पष्ट अभिप्रायांसह प्रस्ताव जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे यांना सादर करावा.
- ii) असे प्रस्ताव संदर्भाधिन शासन निर्णय क्र.आस्था-१०१४/प्र.क्र.६६/ई-६ दिनांक २२.७.२०१५ च्या अनुषंगाने गठित जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे यांच्या स्तरावरील नागरी सेवा मंडळापुढे सादर करण्यात यावेत. सदर नागरी सेवा मंडळाने अशा प्रस्तावाविषयी समर्थनीय कारणे नमूद करुन केलेल्या शिफारशीचा विचार करुन जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे यांनी अशा बदली प्रस्तावाविषयी अंतिम निर्णय घेऊन,त्यानुसार आदेश निर्गमित करावेत.ज्याप्रकरणी विशेष कारणास्तव उप अधीक्षक भूमि अभिलेख संवर्गातील एखाद्या अधिका-याची अनियतकालिक बदली करणे जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे यांच्या कार्यालयास आवश्यक वाटत असेल, त्याप्रकरणीही वरीलप्रमाणे जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे यांच्या स्तरावरील उक्त नागरी सेवा मंडळाची शिफारस प्राप्त करुन, बदली संदर्भात उचित निर्णय जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे यांच्या
- iii) अशा बदली प्रस्तावांबाबत निर्णय घेताना महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ मधील तरतूद तसेच शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभाग आणि महसूल व वन विभाग यांच्याकडून याबाबत वेळोवेळी निर्गमित करण्यात आलेल्या सर्व अधिसूचना, शासन आदेश, शासन निर्णय, परिपत्रके व सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करण्याची जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे व संबंधीत जिल्हाधिकारी यांनी दक्षता घ्यावी.

iv) उप अधीक्षक भूमी अभिलेख (गट-ब) संवर्गातील अधिकाऱ्यांच्या प्रतिनियुक्ती बाबतचे अधिकार शासनाकडून प्रत्यायोजित करण्यात आलेले नसून, अशा प्रकरणी शासनस्तरावर प्रकरणपरत्वे गुणवत्तेनुसार निर्णय घेण्यात येईल.

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेताक २०१६०६२८१६३८०५४४१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मनु कुमार श्रीवास्तव)

शासनाचे प्रधान सचिव

#### प्रत-

- १. मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,मंत्रालय, मुंबई.
- ३. मा.मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४. मा.राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५. सर्व मा.मंत्री/ मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ६. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
- ७. सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८. सर्व मंत्रालयीन विभाग.
- ९. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.), पुणे
- १०. सर्व विभागीय आयुक्त
- ११. सर्व जिल्हाधिकारी,
- १२. निवडनस्ती, ई-६ कार्यासन.